

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Одеським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової
допомоги річного плану діяльності на 2021 рік у II кварталі

ЗМІСТ:

Розділ I. Підвищення рівня правової свідомості, культури та освіченості людей

- [1.1] Підвищення правової обізнаності, посилення правової спроможності людей і громад
- [1.2] Популяризація системи БПД (інформаційна кампанія)
- [1.3] Створення мережі волонтерів БПД

Розділ II. Доступні та якісні послуги системи БПД

- [2.1] Посилення спроможності системи БПД через співпрацю з ОТГ
- [2.2] Розвиток довідково-інформаційної платформи правових консультацій WikiLegalAid

Розділ III. Посилення потенціалу системи надання БПД з надання БПД з питань земельного права

- [3.1] Посилення захисту прав громадян
- [3.2] Посилення правової обізнаності громадян

Розділ IV. Посилення потенціалу системи надання БПД з питань доступу до медіації

- [4.1] Застосування альтернативного способу вирішення спору - медіації

Розділ V. Адміністрування системи БПД

- [5.1] Моніторинг діяльності Центру та бюро

Розділ I. Підвищення рівня правової свідомості, культури та освіченості людей

[1.1] Підвищення правової обізнаності, посилення правової спроможності людей і громад

На сьогоднішній день питання посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад, як і раніше, залишається дуже актуальною.

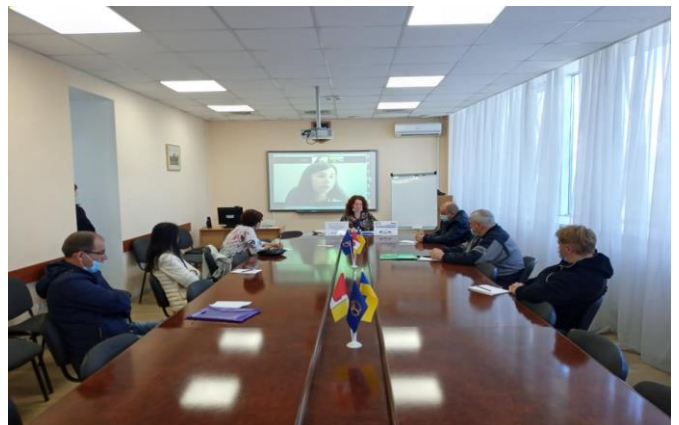
З метою підвищення правової обізнаності, спроможності населення, Одеським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі - Центр), проводяться правопросвітницькі заходи для громад та спільнот, зокрема щодо можливостей для вирішення правових питань, змісту основних реформ, що запроваджуються Урядом України.

Протягом II кварталу юристами Центру та Бюро правової допомоги було проведено **34 правопросвітницьких заходів** з актуальних правових проблем, в тому числі спрямованих на:

- підвищення інтересу незахищених верств населення до своїх прав;
- запобігання домашньому насильству, дискримінації, злочинності;
- підвищення інтересу до актуальних правових проблем в навчальному середовищі;
- підвищення правової свідомості та обізнаності в сфері земельних правовідносин.

Так, для безробітних, які перебувають на обліку в центрах зайнятості, було проведено **9 правопросвітницьких та інформаційно-роз'яснювальних заходів** на теми:

- ✓ Трудові права та гарантії для осіб з інвалідністю;
- ✓ Право на безоплатну правову допомогу учасникам бойових дій;
- ✓ Права та обов'язки трудових мігрантів;
- ✓ Гарантії працевлаштування та соціальні послуги для осіб з інвалідністю;
- ✓ Порядок надання БППД та БВПД. Методичні рекомендації щодо роботи у «WIKILEGAL.AID»;
- ✓ Запобігання та протидія домашньому насильству;
- ✓ Переваги легального працевлаштування. Ризики нелегальної трудової міграції. Право на БПД;
- ✓ Права донорів в Україні

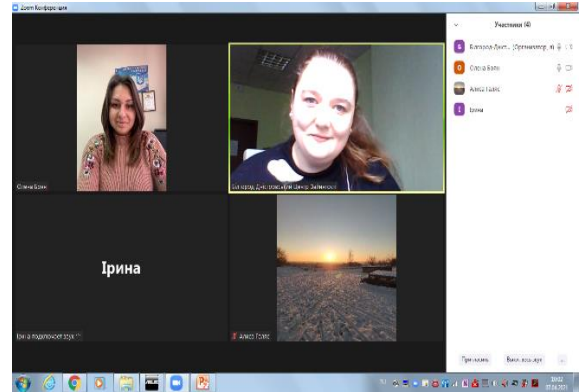
В навчальному середовищі для учнів, студентів та викладачів було проведено **10 правопросвітницьких заходів** на теми:

- ✓ Права та обов'язки дітей;
- ✓ Запобігання та протидія домашньому насильству;
- ✓ Адміністративне затримання: що треба знати;
- ✓ Булінг та його види. Відповідальність за вчинення булінгу;
- ✓ Як громадянам безкоштовно отримати у власність земельну ділянку;
- ✓ Захист прав дітей в Україні (до Міжнародного дня захисту дітей);

Для підоблікових та працівників органів пробації було проведено 3 правопросвітницьких заходи на теми:

- ✓ Ринок землі: чого чекати українцям найближчим часом;
- ✓ Право на безоплатну правову допомогу. Інформування про систему БПД;
- ✓ Порядок отримання відомостей з Державного земельного кадастру.

[1.2] Популяризація системи БПД (інформаційна кампанія)

Обізнаність населення про систему БПД, її сервіси та можливість їх використання забезпечується шляхом:

- наповнення сторінки у соціальній мережі Facebook консультаціями на правову тематику, публікації позитивних кейсів і т.д.;
- розміщення на веб-сайтах партнерів, ОМС, інтернет-ЗМІ інформації про діяльність Центру та Бюро правової допомоги, консультацій, роз'яснень з правових питань, позитивних кейсів, соціальних відеороликів і т.д.;
- виступів на ТБ, радіо;
- проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів серед населення.

Так, протягом II кварталу Центром було опубліковано:

- 38 дописів у соціальній мережі Facebook;
- 9 дописи на веб-сайтах партнерів, ОМС, інтернет-ЗМІ;
- 4 виступи на телебаченні.

[1.3] Створення мережі волонтерів БПД

В лютому 2021 році система надання безоплатної правової допомоги запустила проект «Волонтер БПД». Його мета – залучити громадських активістів, які виявили бажання стати волонтерами надання безоплатної правової допомоги.

Основне завдання волонтерів БПД — сприяти регіональним та місцевим центрам з надання безоплатної вторинної правової допомоги у здійсненні їхніх функцій. Волонтери допомагатимуть центрам забезпечувати доступ людей до безоплатної правової допомоги, проводити правопросвітницьку роботу, організовувати надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, реалізовувати інші повноваження у сфері захисту прав людини.

Центр долучився до проекту та протягом I кварталу 2021 року 25 кандидатів заповнили анкету кандидата у волонтера, 10 з яких пройшли дистанційний курс «Основи волонтерської діяльності» та отримали онлайн-сертифікат про успішне проходження курсу.

Так, протягом II кварталу 2021 року з волонтерами, які успішно пройшли дистанційний курс та отримали сертифікати, координатором проекту від Центру проводяться двічі на місяць онлайн-наради щодо визначення потреб громад, координація їх діяльності та оцінювання результатів.

Розділ II. Доступні та якісні послуги системи БПД

[2.1] Посилення спроможності системи БПД через співпрацю з ОТГ

Протягом II кварталу з метою консолідації зусиль, спрямованих на посилення правової спроможності громадян та правових можливостей територіальних громад, а також визначення першочергових правових потреб територіальних громад у вирішенні найбільш проблемних питань правового характеру, у тому числі напрямків співпраці із Центром для недопущення порушень прав і свобод громадян та ефективної реалізації права осіб на безоплатну правову допомогу, обмін досвідом та налагодження системи перенаправлення громадян, Центром підписано 6 меморандумів про співпрацю з:

- Громадською спілкою "Об'єднання учасників бойових дій Овідіюпольщини";
- Таїровською об'єднаною територіальною громадою;
- Великодальницькою об'єднаною територіальною громадою;
- Київською державною нотаріальною конторою;
- Лиманською районною державною нотаріальною конторою;
- Біляївською районною державною нотаріальною конторою.

[2.2] Розвиток довідково-інформаційної платформи правових консультацій WikiLegalAid

З метою наповнення довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid», яка містить інформацію з найбільш актуальних для клієнтів системи надання БПД питань у систематизованій, лаконічній та зручній для використання формі, та має допомогти працівникам системи надання БПД у наданні оперативної, вичерпної та якісної юридичної консультації клієнтам, Центром протягом II кварталу 2021 року було підготовлено 1 консультацію на тему «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників».

Крім того, протягом II кварталу було перевірено та відредаговано 14 правових консультацій на теми:

- ❖ Оскарження судового рішення в цивільній справі в суді апеляційної інстанції;
- ❖ Порядок зберігання речі у ломбарді та повернення речі власнику;
- ❖ Порядок реєстрації змін до установчих документів громадської організації, яка має статус юридичної особи;
- ❖ Податок на додану вартість;
- ❖ Звільнення працівника за угодою сторін;
- ❖ Протидія булінгу в дитячому середовищі;
- ❖ Право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді;
- ❖ Працевлаштування біженців в Україні;
- ❖ Взяття на соціальний квартирний облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ❖ Придбання об'єкта незавершеного будівництва;

- ❖ Право приватного партнера (концесіонера) на земельну ділянку;
- ❖ Опломбування/розпломбування вузлів (засобів) обліку води;
- ❖ Порядок консервації земель;
- ❖ Порядок повернення раніше відібраної дитини.

Розділ III. Посилення потенціалу системи надання БПД з надання БПД з питань земельного права

[3.1] Посилення захисту прав громадян

Визначення актуальних питань, з якими звертаються клієнти:

- ❖ Порядок надання інформації про вільні земельні ділянки державної та комунальної власності, які можуть бути передані у власність громадянам;
- ❖ Порядок безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами України;
- ❖ Порядок оскарження рішення (бездіяльності) органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування про відмову у наданні дозволу на розробку проекту землеустрою;
- ❖ Порядок присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці;
- ❖ Порядок укладання, продовження та припинення договору оренди землі;
- ❖ Порядок присвоєння кадастрових номерів земельним ділянкам права, власності яких посвідчено державним актом, виданим до 2004 року;
- ❖ Порядок дострокового розірвання договору оренди та стягнення орендної плати;
- ❖ Порядок звернення до органів місцевого самоврядування з клопотанням про отримання дозволу на розробку проекту землеустрою для відведення земельної ділянки у власність;
- ❖ Порядок спадкування земельної частки (паю);
- ❖ Порядок визнання права власності на земельну ділянку в порядку спадкування;
- ❖ Порядок виділення в натурі (на місцевості) земельної частки (паю);
- ❖ Порядок встановлення меж земельної ділянки в натурі та погодження межових знаків із сусідами.

Протягом II кварталу з земельних питань було надано:

- ❖ 129 письмових консультацій, із них 60 консультацій – під час правопросвітницьких заходів та виїзного консультування із земельних питань;
- ❖ складено 15 заяв (клопотань) непроцесуального характеру до органів місцевого самоврядування.

З метою наповнення довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid», яка містить інформацію з найбільш актуальних для клієнтів системи надання БПД питань у систематизованій, лаконічній та зручній для використання формі, та має допомогти працівникам системи надання БПД у наданні оперативної, вичерпної та якісної юридичної консультації клієнтам, Центром було відредаговано 2 правові консультації на теми:

- ❖ Право приватного партнера (концесіонера) на земельну ділянку;
- ❖ Порядок консервації земель.

Крім того, проведено ряд робочих зустрічей з метою налагодження співпраці у вирішенні земельних питань громад з: завідувачкою Київської державної нотаріальної контори у місті Одесі, начальником відділу агропромислового розвитку та земельних відносин Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області, головою виконавчого комітету Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, керівником Лиманської районної державної нотаріальної контори Одеської області, начальником відділу організації надання адміністративних послуг Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області, керівником ЦНАП Фонтанської сільської ради, з завідувачем Білгород-Дністровської районної державної нотаріальної контори, приватним нотаріусом Овідіопольського районного нотаріального округу, керівником СОГ «Ветеран».

14 червня 2021 року між Центром та Головою Таїровської селищної ради Тимуром Хасаєвим було підписано Меморандум про співпрацю.

Метою підписання цього Меморандуму є консолідація зусиль, спрямованих на посилення правової допомоги спроможності громадян та правових можливостей територіальних громад, а також визначення першочергових правових потреб територіальних громад у вирішенні найбільш проблемних питань правового характеру.

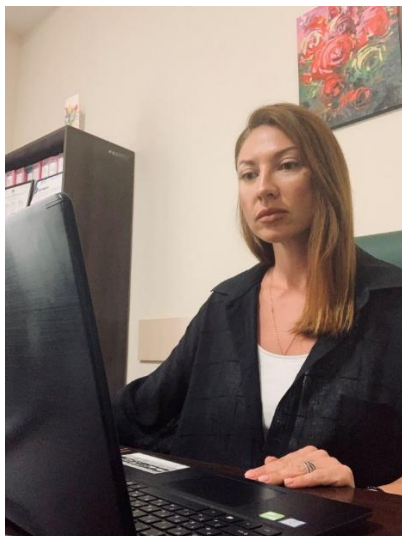
«Це великий крок для нашої громади, бо згідно діючого законодавства України - кожен житель громади має право на безоплатну правову допомогу, і це в першу чергу стосується малозабезпечених та пільгових категорій населення» - зазначив голова Таїровської селищної ради Тимур Хасаєв.

18.06.2021 підписано меморандум про співпрацю між Центром та Київською державною нотаріальною конторою у місті Одеса в особі завідувачки, Олени Савицької.

29.06.2021 між сторонами проведено робочу зустріч щодо окреслення наявних питань та механізмів їх розв'язання.

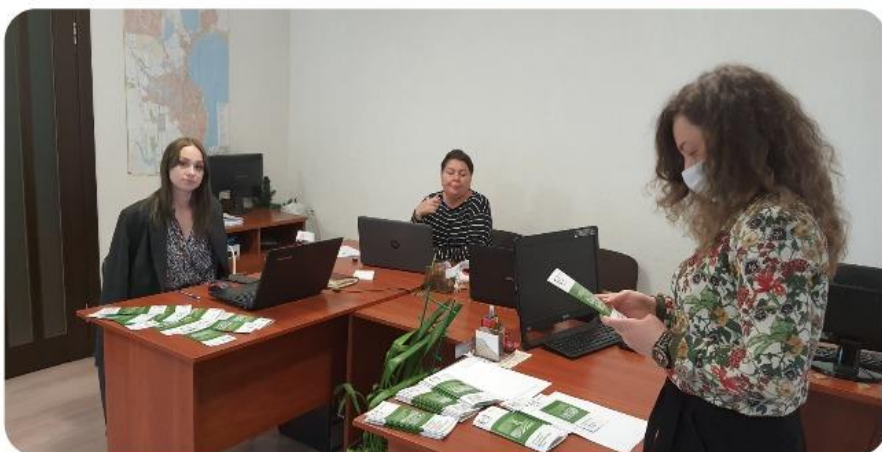
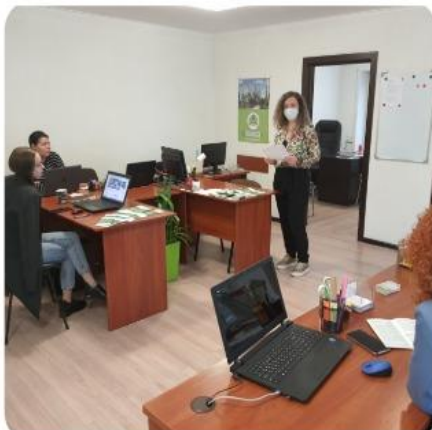
«Людина не повинна залишатись з невирішеним питанням якщо вона не достатньо обізнана. Допомогти розв'язати проблему – наша задача. Важливо що ми маємо таких надійних партнерів і спільно можемо по-перше, здійснювати правопросвітницьку функцію, по-друге, вирішувати низку наявних питань клієнтів, будь-то отримання земельної ділянки у спадок або встановлення меж земельної ділянки, у тому числі забезпечуючи доступ осіб до медіації», - зазначила АЛІА Перетятко.

[3.2] Посилення правової обізнаності громадян

Обізнаність населення про своє право на отримання безоплатної правової допомоги із земельних питань, забезпечення можливостей самостійної реалізації громадянами своїх прав та використання інструментів захисту прав у сфері земельних правовідносин забезпечується шляхом:

- Інформування населення про надання БПД із земельних питань на офіційній сторінці у соціальній мережі Facebook, сайтах партнерів, ЗМІ – 8;
- Проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів (вуличних інформувань) серед населення щодо права на БПД із земельних питань – 5;
- Проведення правопросвітницьких заходів з питань земельних правовідносин – 12;
- Проведення робочих зустрічей з партнерами, представниками ОМС, ОТГ, аграріями – 3

Розділ IV. Посилення потенціалу системи надання БПД з питань доступу до медіації

[4.1] Застосування альтернативного способу вирішення спору – медіації

Протягом II кварталу 2021 року працівниками Центру та Бюро було запропоновано процедуру медіації 7 особам, з них:

- ❖ 5 осіб погодились на проходження процедури медіації;
- ❖ 4 - відмовились від медіації;
- ❖ за одним кейсом медіацію завершено усною домовленістю між сторонами.

З нагоди 10-річчя прийняття Закону України «Про безоплатну правову допомогу», 2 червня директорка Центру Алла Перетятко за участю адвокатки, медіаторки Української академії медіації Луїзи Романадзе провели правовий кінозал для курсантів Одеського державного університету внутрішніх справ, який відбувся в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М.Грушевського.

На початку заходу Алла Перетятко розповіла про важливі зміни, які відбувалися в законі за період його існування та послугу, яка стала надаватись клієнтам Центру завдяки співпраці з Українською академією медіації.

Майбутні юристи переглянули фрагмент стрічки «Посередник Кейт», який яскраво демонструє переваги альтернативного способу вирішення спору. Після перегляду відбулась активна дискусія.

Адвокатка, медіаторка Ліза Романадзе розповіла студентам про різновиди переговорів, їх відмінність від медіації, професійні навички медіатора. Студенти отримали професійні коментарі на свої запитання.

Розділ V. Адміністрування системи БПД

[5.1] Моніторинг діяльності Центру та бюро правової допомоги

Провівши аналіз статистичних даних роботи Центру, можна дійти висновку, що протягом II кварталу 2021 року звернень на БВПД було найбільше прийнято: у червні 2021 року – 164 звернень про надання БВПД; у квітні – 160 звернень про надання БВПД; у травні – 135 звернень про надання БВПД.

Працівниками відповідних відділів Центру проводиться аналіз звітної документації адвокатів для узагальнення успішних практик надання БВПД Центром та Бюро правової допомоги.

Так, до Центру звернувся пан Володимир, який був стурбований тим, що після його смерті його син матиме труднощі при оформленні спадщини, оскільки наявні розбіжності в документах, що підтверджують родинні відносини між ним та сином.

Пан Володимир пояснив, що розбіжність у написанні його прізвища та прізвища сина виникла внаслідок того, що спочатку у первинному актовому записі про народження сина в написанні його прізвища була допущена помилка. Відповідно усі наступні документи, що посвідчують особу сина, видавались з таким прізвищем.

З метою надання правової допомоги Центром було уповноважено юристку Третього одеського бюро правової допомоги Тетяну Дімову.

Досліджуючи обставини справи, юристка встановила, що дана розбіжність в написанні прізвищ в майбутньому може призвести до порушення особистих немайнових та майнових прав сина, в тому числі при оформленні спадщини після смерті батька. Тому з метою уникнення розбіжностей в майбутньому необхідно встановити факт родинних відносин.

Юристка підготувала до суду заяву про встановлення факту родинних відносин та додала наступні докази:

- паспорт громадянина України батька та сина;
- посвідчення ветерана війни батька;
- довідку МСЕК батька;
- свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу сина;
- дозвіл на право зберігання і носіння зброї сина;
- свідоцтво про одруження сина.

Відповідно до п. 5 ч. 2 ст. 293 ЦПК України, суд розглядає в порядку окремого провадження справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення.

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 315 ЦПК України, суд розглядає справи про встановлення факту родинних відносин між фізичними особами. Частиною 2 цієї ж статті передбачено, що у судовому порядку можуть бути встановлені факти, від яких залежить виникнення, зміна або припинення особистих чи майнових прав фізичних осіб, якщо законом не визначено іншого порядку їх встановлення.

Згідно з роз'ясненнями п. 7 Пленуму Верховного суду України № 5 від 31.03.1995 «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення», суд вправі розглядати справи про встановлення родинних відносин, коли цей факт безпосередньо породжує юридичні наслідки, наприклад, якщо підтвердження такого факту необхідне заявникові для одержання в органах, що вчиняють нотаріальні дії, свідоцтва про право на спадщину, для оформлення права на пенсію в зв'язку із втратою годувальника. Суд не може відмовити в розгляді заяви про встановлення факту родинних відносин з мотивів, що заявник може вирішити це питання шляхом встановлення неправильності запису в актах громадянського стану.

Як результат - Приморський районний суд м. Одеси ухвалив рішенням, яким задовольнив заяву, тим самим встановив факт родинних відносин між батьком та сином.

Ця справа в Єдиному державному реєстрі судових рішень:

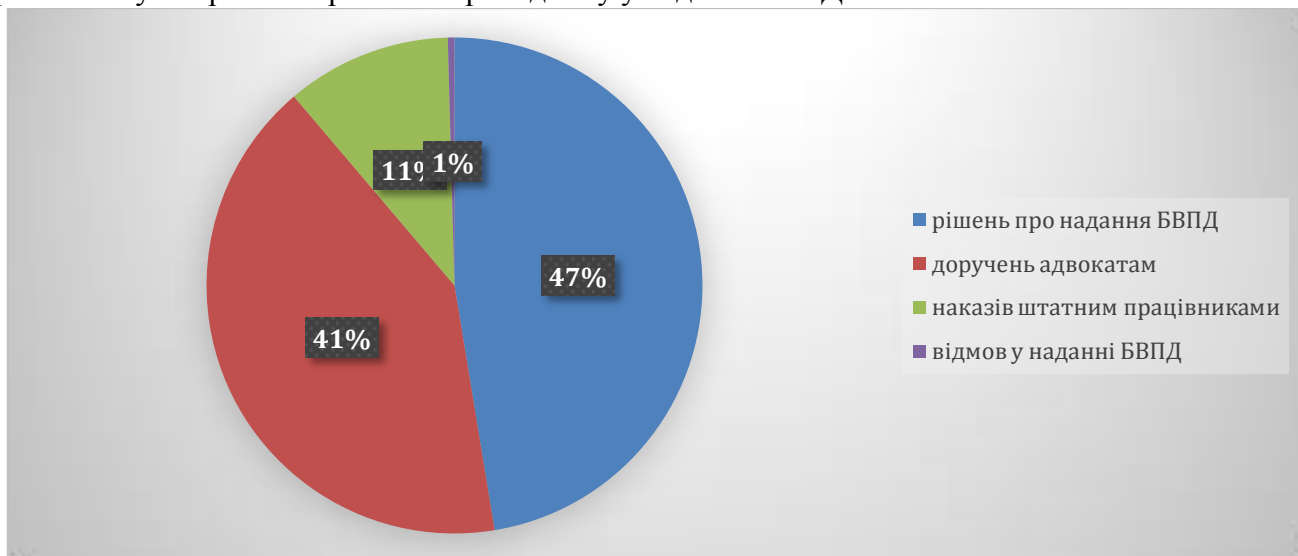
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/96759746>

За період з 1 квітня 2021 року по 30 червня 2021 року Центром та Бюро правової допомоги, що є його відокремленими структурними підрозділами, прийнято 459 звернень про надання БВПД.

**Інформація щодо кількості зареєстрованих та опрацьованих звернень клієнтів за II
квартал**

Найменування відділу МЦ	Кількість зареєстрованих звернень	Кількість наданих правових консультацій/роз'яснень	Кількість наданих правових інформацій	Кількість складених заяв, скарг та інших документів правового характеру	Кількість отриманих письмових звернень про надання БВПД
Одеський місцевий центр з надання БВПД	922	249	226	327	190
Відділ «Перше одеське бюро правової допомоги»	286	113	70	57	46
Відділ «Друге одеське бюро правової допомоги»	428	110	162	95	61
Відділ «Третє одеське бюро правової допомоги»	476	208	104	105	59
Відділ «Доброславське бюро правової допомоги»	243	85	135	8	15
Відділ «Березівське бюро правової допомоги»	51	20	27	3	2
Відділ «Біляївське бюро правової допомоги»	262	78	155	10	20
Відділ «Білгород-Дністровське бюро правової допомоги»	343	134	95	72	42
Відділ «Овідіопольське бюро правової допомоги»	254	76	130	24	24
Разом по МЦ	3265	1073	1104	701	459

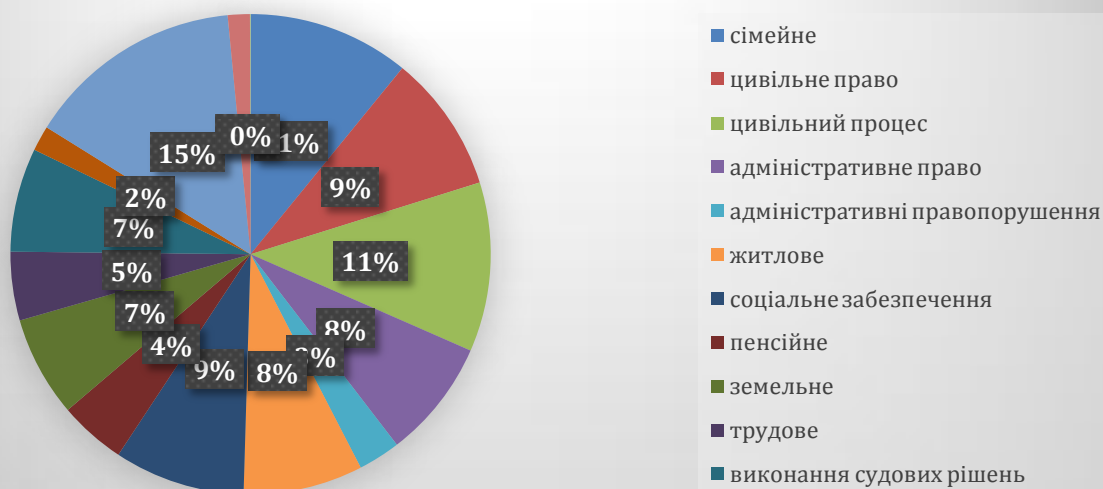
В результаті розгляду звернень про надання БВПД було прийнято 440 рішень про надання БВПД; видано 384 доручень адвокатам та 100 наказів - штатним працівниками. По 4 письмовим зверненням було прийнято рішення про відмову у наданні БВПД.

В звітному періоді клієнти звертались для отримання БВПД найчастіше з наступних питань:

- ❖ інші питання – 795
- ❖ кримінальний процес – 345
- ❖ сімейне – 257
- ❖ цивільне право – 219
- ❖ соціальне забезпечення – 208
- ❖ житлове – 190
- ❖ адміністративне право – 189
- ❖ цивільний процес – 169
- ❖ виконання судових рішень – 165
- ❖ земельне – 160
- ❖ трудове – 109
- ❖ спадкове – 108
- ❖ пенсійне – 75
- ❖ адміністративні правопорушення – 67
- ❖ кримінальне право — 40
- ❖ податкове – 35
- ❖ медичне – 1.

Розподіл клієнтів за категорією питань

В звітному періоді за правовою допомогою до Центру та бюро правової допомоги звернулись:

- ❖ жінки – 385;
- ❖ чоловіки – 265

В звітному періоді за правовою допомогою до Центру та бюро правової допомоги звернулись:

- ❖ до 18 років – 14 осіб;
- ❖ від 19-39 – 218 осіб;
- ❖ від 40-59 – 233 осіб;
- ❖ від 60 та більше – 186 осіб.

Щодо клієнтів, яким було надано БВПД, то за звітний квартал найбільше зверталися:

- ❖ малозабезпечені особи – 168 (36,6%);
- ❖ ветерани війни/УБД – 108 (23,5%);
- ❖ особи з інвалідністю – 85 (18,5%);
- ❖ ВПО – 40 (8,7%);
- ❖ особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статті – 27 (5,9 %);

- ❖ діти, у тому числі діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту – 12 (2,6%);
- ❖ особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту" – 8 (1,7%);
- ❖ засуджені – 7 (1,5%);
- ❖ особи реабілітовані, відповідно до законодавства – 1 (0,2%);
- ❖ особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань – 1 (0,2%);
- ❖ особи щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги – 1 (0,2%);
- ❖ особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи - 1 (0,2%);
- ❖ власники земельних ділянок – 0;
- ❖ викривачі корупції – 0.

Розподіл клієнтів, яким надана БВПД, за категорією осіб

